

ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง

Opinion on the public policy success:

Case study of project 50-50 Co-payment

ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ (Nattawat Siripornwut) *

Received: July 15, 2022

Revised: August 28, 2022

Accepted: October 26, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้าร่วมโครงการคนละครึ่งจำนวนทั้งสิ้น 1,083 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าเอฟ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ที่ประกอบด้วย การกระตุ้นเศรษฐกิจ การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ของประชาชน และการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง และด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ

ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

คำสำคัญ: ความสำเร็จ, นโยบายสาธารณะ, โครงการคนละครึ่ง

Abstract

This research aimed to fine out Opinion on the success of the project 50 - 50 Co-payment to compare opinion on the success of the project 50 - 50 Co-payment with different personal factors. The sample group included 1,083 project participants on the 50 - 50 Co-payment using online questionnaires. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Multiple Regression Analysis.

The study results revealed that:

1. Opinion factors on affecting public policy success on a case study of the 50 - 50 Co-payment which included economic stimulus, alleviating the burden of people's expenses, increasing liquidity for retail merchants across the country found at a high level.
2. Comparison results on their opinion concerning the success of the project 50 - 50 Co-payment with different personal factors, it was found that there were no different views.
3. The results of the analysis of the factors affecting on the success of the project 50 - 50 Co-payment, It was found that the factors that contributed to

* อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Instructor of Political Science Faculty,
Bangkok Thonburi University

the success equality, accessibility and in terms of providing adequate services result in success the project 50-50 Co-payment with statistical significance at .05 level ($p < .05$).

Keywords: Success, Public policy, 50 - 50 Co-payment

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐและการให้บริการประชาชน ปรับสมดุระบบบริหารจัดการภาครัฐ และพัฒนาระบบบุคลากรอันเป็นพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่สำคัญภายใต้หลักการ “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคส่วนอื่นๆ ได้อย่างตรงจุด โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่าสากล รวดเร็ว ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมี 2 เป้าหมาย ระดับประเด็น ได้แก่ 1) บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และ 2) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการยกระดับการให้บริการประชาชนโดยพัฒนาช่องทางการรับบริการที่รวดเร็วและง่ายขึ้น โดยเฉพาะในสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉิน เช่น ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ภาครัฐมีการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลที่สะดวกและตอบสนองต่อประชาชนมากขึ้น และความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ร้อยละ 86.25 สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการภาครัฐที่สามารถสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนที่รับบริการได้อย่างทันทีทันใด และแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานโดยเท่าเทียมกันอย่างรอบคอบ มุ่งมั่น เต็มใจที่จะช่วยเหลือประชาชน ทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้หลายประเทศต้องใช้มาตรการการสกัดการแพร่ระบาด อาทิ การระงับการเดินทางระหว่างประเทศ การรักษาระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ตลอดจนการปิดเมืองและห้ามประชาชนออกจากเคหสถานหรือการล็อกดาวน์ (Lockdown) ส่งผลให้เศรษฐกิจหลายภาคส่วนต้องหยุดชะงัก ไม่ว่าจะเป็นภาคการท่องเที่ยว ภาคบริการ ภาคการผลิต ต่อเนื่องจนถึงการส่งออก การบริโภค และการลงทุน เนื่องจากผู้ประกอบการตั้งแต่รายใหญ่ ไปจนถึงรายย่อยจำนวนมากต้องหยุดดำเนินการ ส่งผลให้ภาคธุรกิจในวงกว้างขาดรายได้ และต้องลดรายจ่ายด้วยการลดจำนวนคนงานหรือชั่วโมงทำงาน ลูกจ้างจำนวนมากสูญเสียรายได้ และบางส่วนต้องออกจากงาน ส่งผลให้ฐานะทางการเงินของทั้งธุรกิจและประชาชนย่ำแย่ ความจำเป็นในการรักษาสภาพคล่อง เพื่อประคับประคองทั้งธุรกิจและครัวเรือนในยามวิกฤต ทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องมีบทบาทในการประคับประคองระบบเศรษฐกิจและการเงิน ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ของผู้คน หลายบริษัทต้องประกาศล้มละลาย คนจำนวนมากตกงาน (ปัญญพัฒน์ ประสิทธิ์เดชสกุล, 2563) ภาครัฐได้เร่งรัดออกมาตรการการเยียวยาและบรรเทาผลกระทบที่ได้รับจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจ โดยมีมาตรการดูแลและเยียวยาเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย เช่น ธนาคารมีการลดดอกเบี้ยแก่ลูกหนี้ มีการปรับโครงสร้างแก่ลูกหนี้ มีมาตรการการให้กู้ยืมสินเชื่อที่มีเงินดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าปกติ และขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ การเลื่อนการชำระภาษีรถยนต์และใบขับขี่เพื่อบรรเทาผลกระทบให้แก่ประชาชน รวมทั้งมาตรการลดรายจ่ายได้ให้แก่ผู้ประกอบการหรือประกันสังคม มาตรา 33 มีมาตรการลดการชำระค่าน้ำค่าไฟและขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟออกไปอีก รวมทั้งมีมาตรการพักชำระหนี้ให้แก่บางธนาคาร โดยสนับสนุนจากภาครัฐ ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการที่ประชาชนคนไทยได้รับผลกระทบจากการหารายได้ที่มีไม่เพียงพอ และความยากลำบากในการหารายได้ของประชาชนที่ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าและบริการได้ ภาครัฐมีการช่วยเหลือและบริหารจัดการ

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยการกักกันเพื่อช่วยเหลือประชาชนทุกด้าน มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ในด้านงบประมาณ บัญชี การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารจัดการทรัพยากร มีการบริหารจัดการทางการเงินการคลังที่รัดกุม รอบคอบและเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มีการกู้เงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือประชาชน และผู้ประกอบการที่มีเงินหมุนเวียนใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น การจ่ายเงินช่วยเหลือผ่านแอปเราชนะ แอปกระเป๋าตัง แอปเรารักกัน กระทรวงการคลังมีอำนาจในการกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาบรรเทาผลกระทบให้ภาครัฐ มีกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น เพื่อผลักดันการบริหารจัดการภาครัฐด้านการเงินการคลังให้กลับสู่ภาวะปกติ และมีความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างด้านการเบิกจ่าย ด้านการบัญชีภาครัฐ ด้านการตรวจสอบภายในภาครัฐ และด้านปลอดความรับผิดทางละเมิด มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้ อีกทั้งยังมีการกระตุ้นและส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐด้านการเงินการคลัง (นฤมล อนุสรณ์พัฒน์, 2564)

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รัฐบาลมีแผนการรับมือการแพร่ระบาดของโรค โดยมีการกำหนดเอาไว้ 3 เป้าหมายด้วยกัน คือ เป้าหมายที่ 1 ลดการแพร่เชื้อ ชะลอการระบาดของโรค เป้าหมายที่ 2 คนไทยปลอดจากโรค ส่วนเป้าหมายที่ 3 ลดผลกระทบทางสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และวิกฤติเร่งด่วนที่รัฐบาลต้องเร่งทำให้ประชาชนเห็นและเชื่อมั่นให้ได้ คือ ปัญหาโควิดมาเป็นอันดับ 1 อย่างแท้จริง เพื่อความร่วมมือร่วมใจอย่างพร้อมเพรียงกัน รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งเยียวยาประชาชนด้วยมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยบรรเทาผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเร่งด่วน มาตรการแรกที่น่าสนใจคือ มาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ รัฐบาลนำมาตรการเยียวยา 5,000 บาท (3 เดือน) จากการลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน.com ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โดยเปิดให้ประชาชนตามเงื่อนไขที่ได้รับผลกระทบเข้ามาลงทะเบียนเพื่อรับสิทธิ์เงินเดือนละ

5,000 บาท จำนวน 3 เดือน (สำนักนโยบายการคลัง, 2563ก) ซึ่งหลังจากที่มีการเปิดให้ลงทะเบียนรับเงินเยียวยา 5,000 บาท ผ่านทางเว็บไซต์เราไม่ทิ้งกัน เมื่อการดำเนินโครงการได้เริ่มต้นไปนั้นเกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นระบบการคัดกรอง ข้อมูลมีความซับซ้อนในหลายด้าน เช่น เรื่องอาชีพ ซึ่งในบางอาชีพพิสูจน์และตรวจสอบได้ แต่ในบางอาชีพพิสูจน์ไม่ได้ และยังมีบางส่วนที่เป็น Negative List คือ คนที่อยู่ในลิสต์เกษตรกร นักศึกษา และประกันสังคม คือข้อมูลที่ประชาชนระบุมา และข้อมูลฐาน Negative List ของภาครัฐ เมื่อตรวจสอบแล้วตกอยู่ในฐาน Negative List ก็ต้องไปตรวจสอบอีกที อาจจะมีการขอข้อมูลเพิ่มเติม และประชาชนก็สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ โดยไม่มีปัญหาว่าจะถูกตัดสิทธิ์ถาวร เพราะจะมีรอบให้ยื่นอุทธรณ์อีกเรื่อย ๆ และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาเลขบัตรประชาชน เช่น บัตรประชาชนเคยถูกแจ้งว่าหาย, ไม่ใช่ใบล่าสุด, มีการเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล และสะกดไม่ถูก ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลนั้นผิดพลาดได้ ซึ่งหลังจากได้ชี้แจงกับประชาชนไปบ้างแล้วข้อผิดพลาดนี้ก็ลดลงค่อนข้างมาก โดยประชาชนควรตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด ซึ่งประชาชนสามารถเข้าไปเปลี่ยนเลขบัญชีได้แต่ก็ต้องตามเงื่อนไขเดิม คือ ชื่อบัญชีนั้นต้องตรงกับชื่อผู้ลงทะเบียน และต้องผ่านบัญชีพร้อมเพย์ที่ลงทะเบียนกับบัตรประชาชน (สำนักนโยบายการคลัง, 2563ก)

มาตรการเยียวยา 5,000 บาท (3 เดือน) ผ่านทางเว็บไซต์เราไม่ทิ้งกัน ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 มาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการให้ความช่วยเหลือกับผู้ได้รับผลกระทบจากการหยุดงาน และเมื่อสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลายลง แต่ยังคงมีความไม่แน่นอน รัฐบาลได้จัดทำแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของไวรัสโควิด-19 ภายใต้กรอบวงเงิน 4 แสนล้านบาท ตาม พ.ร.ก.กู้เงินฯ 1 ล้านล้านบาท (รอบที่ 1) มีเป้าหมายสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก โดยเน้นการจ้างงาน เกษตรทฤษฎีใหม่ ท้องเที่ยวชุมชน กองทุนหมู่บ้าน และโลจิสติกส์ 2) เน้นการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ด้วยการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจใหม่ ที่มีศักยภาพ (Nec, NeEC, CWEC,

SEC) เพื่อรองรับการเติบโตที่ยั่งยืนในอนาคต เน้นเกษตรสมัยใหม่ เศรษฐกิจชีวภาพ ท่องเที่ยว คุณภาพ และ 3) เน้นกระตุ้นอุปสงค์ และการท่องเที่ยวในประเทศเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคบริการ และ เศรษฐกิจภาพรวมของประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563) หน่วยงานของรัฐต่างได้จัดเตรียมแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ เช่น กระทรวงการคลังจะจัดตั้งกองทุนดูแลผู้ประกอบการคนตัวเล็ก เพื่อรักษาการจ้างงานไม่เกิน 1 แสนล้านบาท ธ.ก.ส. เตรียมโครงการรองรับแรงงานที่เดินทางกลับภูมิลำเนา 3 โครงการย่อย ได้แก่ (1) โครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและอาหาร โดยสร้างศูนย์การเรียนรู้ “โครงการ 459 มีกินมีใช้” จำนวน 1,200 แห่ง พร้อมจัดสินเชื่อพิเศษสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย 3 แสนรายและสร้างคนรุ่นใหม่ 5 แสนราย (2) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านธุรกิจ เพิ่มประสิทธิภาพวิสาหกิจชุมชน 1.6 หมื่นกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 1 ล้านบาท เพื่อพัฒนาด้านเทคโนโลยี ขยับเคลื่อนธุรกิจชุมชนระดับหมู่บ้าน และ (3) โครงการสร้างความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจฐานราก สร้างหัวขบวนด้านการตลาด บริการทางการเกษตรและท่องเที่ยวชุมชน กลุ่มเป้าหมายสถาบันเกษตรกรกว่า 7,200 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร 1,000 แห่ง วิสาหกิจชุมชนที่พร้อมเป็นหัวขบวน 6,000 แห่ง และลูกค้าที่เป็นเอสเอ็มอี โดยใช้งบประมาณสนับสนุนสถาบันละไม่เกิน 3 ล้านบาท รวม 2.1 หมื่นล้านบาท (กฤษฎา บุญชัย และคณะ, 2563)

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ยาวนานมากกว่า 1 ปี จนถึงระลอกที่ 3 ส่งผลกระทบรุนแรงขึ้นต่อประชาชนและภาคธุรกิจอย่างทวีคูณ ทางภาครัฐจึงได้ยกระดับการควบคุมโควิด-19 ออกมาตรการในการช่วยเหลือ ทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้าน เงิน เยียวยา ลดภาระค่าใช้จ่ายและหนี้ รวมถึงสวัสดิการ การรักษาต่างๆ ซึ่งมีมาตรการต่างๆ (ธรรมนิติ, 2565) สรุปได้ดังนี้

ด้านสวัสดิการรักษา ติดเชื้อโควิด-19 และแพ้ วัคซีนรักษาฟรี ผู้ได้รับสิทธิ ได้แก่ ผู้ป่วยโควิด-19 ได้รับการฉีดวัคซีนจากรัฐที่มีอาการแพ้ (ไม่รวมวัคซีน

ทางเลือก) เข้ารับการรักษาจากสถานพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ด้านการกู้ยืม ลดภาระหนี้ ได้แก่ 1) พักชำระหนี้ ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) พักชำระหนี้ ด้วยการพักชำระเงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย และ/หรือ ลดอัตราดอกเบี้ย ตามความสมัครใจ และสามารถทำการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ เพื่อให้สอดคล้อง กับความสามารถในการชำระหนี้ 2) สนับสนุนสินเชื่อ สินเชื่อฟื้นฟู และพักทรัพย์ พักหนี้ ผ่านสถาบันการเงิน เฉพาะกิจ (SFI) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ประชาชน ทั่วไป ธุรกิจรายย่อย SMEs ภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ จาก Covid-19 3) ช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ขยายเวลาการดำเนินโครงการสินเชื่อ Extra Cash ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย สำหรับผู้ประกอบการ ในธุรกิจ ท่องเที่ยวและธุรกิจอื่นๆ ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดอกเบี้ย 3% ต่อปี ใน 2 ปีแรก ระยะเวลากู้ 5 ปี 4) ปรับปรุงการดำเนินโครงการ Soft Loan ออมสินฟื้นฟู ท่องเที่ยวไทย ของธนาคารออมสิน สำหรับ ผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวและ Supply Chain ดอกเบี้ย 3.99% ต่อปี ขยายระยะเวลากู้ไม่เกิน 7 ปี จากเดิม 5 ปี ขยายระยะเวลาปลอดชำระเงินต้นสูงสุด ไม่เกิน 2 ปีจากเดิม 1 ปี 5) ขยายกลุ่มเป้าหมายของ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ SMEs มีที่ มีเงินสำหรับ ธุรกิจการท่องเที่ยวของธนาคารออมสิน มาตรการยังคง ดำเนินการอยู่ สำหรับผู้ประกอบการ ที่ใช้หลักประกัน เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและไม่ต้องผ่านการตรวจ เครดิตบูโร วงเงินสินเชื่อต่อรายสูงสุดไม่เกิน 50 ล้าน บาท ดอกเบี้ย 0.1% 0.99% และ 5.99% ต่อปี ระยะเวลา กู้ 3 ปี ขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมถึงธุรกิจอื่น ที่ได้รับผลกระทบจาก Covid-19 ระลอกใหม่ เช่น ธุรกิจ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจ บันเทิง 6) มาตรการพักชำระหนี้ 2 เดือน เพื่อช่วยเหลือ ลูกหนี้ที่ต้องปิดกิจการจากมาตรการของทางการ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย สำหรับลูกหนี้ SMEs และลูกหนี้รายย่อย เป็นนายจ้างและลูกจ้างของสถาน ประกอบการที่ต้องปิดกิจการจากมาตรการของทางการ หากหมดระยะพักหนี้ จะไม่เรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ย ที่ค้างอยู่ในทันที

ด้านการลดภาระค่าใช้จ่ายเป็นมาตรการบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน ได้แก่ 1) ลดค่าน้ำสำหรับบ้านที่อยู่อาศัย และกิจการขนาดเล็ก ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ 2) ลดค่าไฟฟ้าสำหรับบ้านอยู่อาศัย และกิจการขนาดเล็ก กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดใหญ่ กิจการเฉพาะอย่าง องค์กรไม่แสวงหากำไร และการสูบน้ำเพื่อการเกษตร มีเงื่อนไขคือ ประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 150 หน่วย/เดือน ได้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี 90 หน่วยแรก ประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าเกิน 150 หน่วย/เดือน ประเภทกิจการขนาดเล็ก (ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ) ได้สิทธิใช้ไฟฟ้าฟรี 100 หน่วยแรก ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดกลาง กิจการขนาดใหญ่ กิจการเฉพาะอย่าง องค์กรไม่แสวงหากำไร และการสูบน้ำเพื่อการเกษตร ได้รับยกเว้นการเรียกเก็บอัตราค่าไฟฟ้าต่ำสุด (Minimum Charge) ไปจนถึงสิ้นเดือน ธ.ค. 64 โดยให้จ่ายค่าความต้องการพลังไฟฟ้าตามกำลังไฟฟ้าที่ใช้จ่ายจริง 3) ลดค่าน้ำ-ค่าไฟ (1 สิทธิ/1 คราวเรือน) สำหรับผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

ด้านการเยียวยาช่วยเหลือ ได้แก่ โครงการเยียวยานายจ้างและลูกจ้างผู้ประกันตน มาตรา 33, 39, 40 โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเติมเงินเข้าในบัตร 200 บาท/เดือน โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ รัฐสนับสนุนวงเงินผ่านบัตรกำนัลอิเล็กทรอนิกส์ E-Voucher ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ค่าสินค้า ค่าบริการสปา/นวด/ทำผม ทำเล็บ วงเงิน 60,000 บาท ไม่เกินคนละ 7,000 บาท (มติ ครม. 19 ธ.ค. 64) ปรับเพิ่มวงเงิน E-Voucher เป็น 80,000 บาท ไม่เกินคนละ 10,000 บาท ผู้ได้รับสิทธิเป็นประชาชนที่ไม่ได้เป็นผู้ได้รับสิทธิโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ (ผ่านบัตรประชาชน) และโครงการคนละครึ่งโครงการช่วยเหลือค่าเทอมนักเรียน จำนวน 2,000 บาท ผู้ได้รับสิทธิกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล, ม.6, ระดับอาชีวศึกษา, ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โครงการเยียวยานายจ้าง อุดหนุนการจ้างงาน นายจ้าง ม.33 SMEs นายจ้างจะได้รับเงินจำนวน 3,000 บาท/คน/เดือน นาน 3 เดือน โดยนายจ้างที่ได้รับสิทธิต้องลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ โครงการคนละครึ่ง ผู้ได้รับสิทธิประชาชนที่ไม่ได้เป็นผู้ได้รับสิทธิโครงการบัตร

สวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ (ผ่านบัตรประชาชน) และโครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ เฟสที่ 1 ตั้งแต่ 23 ธ.ค. 63 – ธ.ค. 63 จำนวน 3,000 บาท เฟสที่ 2 ตั้งแต่เดือน ม.ค. – มี.ค. 64 จำนวน 3,500 บาท เฟสที่ 3 ตั้งแต่เดือน ก.ค. – 31 ธ.ค. 64 จำนวน 3,000 บาท ระยะเวลา 3 เดือน และเฟสที่ 4 ตั้งแต่เดือน ก.พ. – เม.ย. 65 จำนวน 1,500 บาท ระยะเวลา 3 เดือน

"โครงการคนละครึ่ง" เป็นหนึ่งในมาตรการที่ดำเนินการโดยรัฐบาล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายให้สอยภายในประเทศ ด้วยการแบ่งเบาค่าใช้จ่ายของประชาชน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศ เป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศทั้งระบบ การลงทะเบียนโครงการคนละครึ่งจะมีด้วยกัน 2 ส่วน คือ การลงทะเบียนรับสิทธิสำหรับประชาชน และการลงทะเบียนโครงการคนละครึ่งสำหรับร้านค้า โดยรัฐบาลได้เข้ามาดำเนินการอุดหนุนการใช้จ่ายให้สอยในส่วนของผู้ที่ได้รับสิทธิในโครงการคนละครึ่งและให้ร้านค้าที่ต้องการเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง ซึ่งลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์คนละครึ่ง โดยรัฐจะชวยออกค่าใช้จ่ายให้ครึ่งหนึ่งของมูลค่าสินค้า ในขณะที่ผู้ได้รับสิทธิจะต้องจ่ายเพิ่มอีกครึ่งหนึ่งของมูลค่าสินค้า การกระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นการใช้นโยบายการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ โดยการดำเนินมาตรการทางการใช้จ่ายของรัฐบาล เช่น เพิ่มกำลังซื้อโดยการเติมเงินให้ผู้ได้รับสิทธิหรือประชาชนที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ

โครงการคนละครึ่งเป็นนโยบายสาธารณะที่รัฐบาลดำเนินการช่วยเหลือบริการประชาชน Millet (1954) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญของการบริการคือการสร้างความพึงพอใจในการบริการแก่ประชาชน โดยมีหลักหรือแนวทาง คือ การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable service) การให้บริการอย่างรวดเร็ว ทัน ต่อเวลา (Timely service) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample service) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) และการให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive service) จากแนวคิดของ Millet โครงการ

คนละครึ่งจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด จึงมีปัจจัยที่ส่งผล คือ

1. ความเสมอภาคและ การเข้าถึงความยุติธรรม ในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยที่ไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งปัญหาที่พบในโครงการ เช่น การเข้าถึงเว็บไซต์ในการใช้ลงทะเบียน เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมเนื่องจากบางคนไม่มีโทรศัพท์มือถือ Smartphone

2. ความรวดเร็วทัน ต่อเวลาการให้บริการ สาธารณะจะต้องตรงเวลา และความรวดเร็วในการให้บริการ การอนุมัติผลลงทะเบียนและการยืนยันตัวตน ผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งปัญหาที่พบในโครงการ เช่น แอปพลิเคชันเป่าดัง เมื่อมีคนใช้งานเยอะเกิดความไม่เสถียร

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ มีจำนวนการให้บริการ และสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม ซึ่งปัญหาที่พบในโครงการ เช่น การแข่งขันในการลงทะเบียนเพื่อรับสิทธิ จำนวนสิทธิที่ได้นั้นไม่เพียงพอ ต่อจำนวนประชาชนที่เจอกับวิกฤติ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง การให้บริการที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัญหาที่พบในโครงการ เช่น บางคนที่ยังลงทะเบียนได้ แต่ยังไม่ได้รับเงินในการเติมเข้าแอปพลิเคชัน ก็หมดระยะเวลาดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยส่งผลทำให้ร้านค้าบางร้านไม่ทำตามกฎระเบียบของโครงการที่กำหนดไว้ โดยทำการรับแลกเป็นเงินสด หรือเติมเงินให้แล้วหักเปอร์เซ็นต์

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ โดยการนำแอปพลิเคชันเป่าดัง คือ กระเป๋าสตางค์อิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ไม่ต้องมีสมุดบัญชี กับธนาคารกรุงไทยก็สมัครได้ เพียงแค่ยืนยันตัวตนโดยใช้บัตรประชาชน โดยที่รัฐบาลจะจ่ายเงินเยียวยาผ่าน G-wallet ของแอปเป่าดัง และแอปพลิเคชันถุงเงิน ของร้านค้าในการสแกนคิวอาร์โค้ดชำระค่าใช้จ่ายและบริการจากประชาชนโดยไม่รับเงินสด ซึ่งปัญหาที่พบในโครงการ เช่น บางคนที่ยังไม่สมัคร ไม่รู้เรื่องเทคโนโลยีทำให้ไม่ได้รับสิทธิ ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถเข้าใจในเทคโนโลยีจึงทำให้เสียโอกาส

สรุปได้ว่าถ้ารัฐบาลมีการปรับเปลี่ยน แก้ไขรูปแบบวิธีให้จ่ายแก่ประชาชน ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในรัฐบาลและมั่นใจที่จะรับบริการจาก

โครงการนี้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่จะให้โครงการคนละครึ่งของรัฐบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะทำให้โครงการคนละครึ่งของรัฐบาลประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

โดยรวมแล้วมาตรการช่วยเหลือของรัฐในช่วงโควิด-19 จะเป็นการเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนเชิงเศรษฐกิจเป็นเบื้องต้น เพราะจุดเน้นของรัฐในการช่วยเหลือประชาชนและธุรกิจ คือ “กระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนผ่านเงินรัฐ เพื่อให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีกินมีใช้ ยืดเวลาพักชำระหนี้สิน และต่อลมหายใจให้เจ้าของธุรกิจ” แต่ยังมีอีกหลายฝ่ายที่เห็นว่า มาตรการของรัฐบาลยังไม่ประสบความสำเร็จ

Workpointtoday (2563) วิเคราะห์ “คนละครึ่ง” โครงการสุดปัง ถูกใจผู้ซื้อ โดนใจผู้ค้า พุงกำลังซื้อได้จริง? จากการแสดงความคิดเห็นของ นายธนวรรธน์ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย อธิบายเกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการว่า “โครงการ ‘คนละครึ่ง’ ถือเป็นโครงการรัฐที่ดีและประสบความสำเร็จที่สุดในรอบหลายปี เนื่องจากการสำรวจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่า โครงการคนละครึ่งเป็นโครงการที่ผู้บริโภคทุกระดับเห็นตรงกันว่าพึงพอใจต่างจากโครงการอื่นๆ ที่มีอาจจะเข้าถึงผู้บริโภคแค่บางส่วน สอดคล้องกับความเห็นจากผู้ค้าที่ร่วมและไม่ร่วมรายการยืนยันว่าได้รับอานิสงส์ดีจากโครงการ เนื่องจากบรรยากาศการซื้อขายคึกคักขึ้นอย่างเห็นได้ชัด” นายพรชัย สุริยะเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะรองโฆษกกระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า “แรกเริ่มโครงการ ‘คนละครึ่ง’ มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน และ 2) ช่วยกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการขนาดเล็ก โดยจากตัวชี้วัดทั้ง 2 ข้อ ถือว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว โดยปัจจุบันมียอดการใช้จ่ายสะสม 33,754 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินที่ประชาชนจ่าย 17,236 ล้านบาท และภาครัฐร่วมจ่ายอีก 16,518 ล้านบาท ซึ่งปรากฏว่ามียอดใช้จ่ายจากประชาชนมากกว่ายอดจ่ายจากรัฐบาล รวมถึงจำนวนร้านค้ายังมีอัตราการเติบโตที่ก้าวกระโดดจากหลักพันหลักหมื่นในช่วงแรกสู่ร้านค้าจำนวนหลักแสนที่ใกล้จะขยับเข้าสู่หลักล้านแล้ว โดยคาดว่าจากการใช้จ่าย

เพื่อซื้อหาอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคของประชาชนจะทำให้เม็ดเงินสามารถหมุนเวียนได้อย่างน้อย 2.5 - 3 รอบ มีผลให้สามารถขยับจีดีพีได้อีก 0.2% สำหรับที่ผ่านมา แม้จะเคยมีข้อติดขัดเรื่องเทคโนโลยีเล็กน้อยในช่วงเริ่มต้นโครงการ แต่ปัจจุบันทั้งประชาชนและผู้ค้าขายก็สามารถใช้จ่ายผ่านระบบอีเพย์เมนต์ได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว และจากเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คาดว่าจะสามารถใช้โอกาสจากผลตอบรับของโครงการคนละครึ่งขยายผลในแง่เศรษฐกิจดิจิทัลออกสู่ประชาชนเพิ่มอีก”

ไทยพับลิก้า “คนละครึ่ง กับรู้สึกว่ามีผลดีต่อเศรษฐกิจ” กล่าวว่า “หนึ่งในมุมสะท้อนต่อโครงการคนละครึ่งคือ การสำรวจความเห็นของพ่อค้าแม่ค้าต่อโครงการคนละครึ่งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ หรือกรุงเทพโพลล์ ในประเด็น ภาพรวมโครงการคนละครึ่ง ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้ประเทศมากน้อยเพียงใด? ที่ 63.5% บอกว่าช่วยได้ค่อนข้าง มากถึงมากที่สุด อีก 35.8% บอกว่าช่วยได้ระดับปานกลาง และ 0.7% บอกว่าช่วยได้ค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุด ข้อสังเกต คือ ที่ผ่านมามีรัฐบาลใหม่อัดโครงการกระตุ้นการบริโภคอย่างต่อเนื่อง แต่เสียงบ่นเรื่องกำลังซื้อหายไป และเศรษฐกิจฝืดเคืองยังออกมาจากกลุ่มคนฐานรากอย่างต่อเนื่อง พ่อค้าแม่ค้าที่พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “เจ็บบ” ทั้งที่จีดีพีในช่วงที่ผ่านมาเติบโตพอสมควร และมาตรการกระตุ้นแต่ละชุดใช้งบประมาณมหาศาล ซึ่งต่างจากมาตรการ “คนละครึ่ง” กลับมีเสียงตอบรับดีกว่ามาตรการอื่น และให้ความรู้สึกกับพ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่ว่า “ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้มากถึงมากที่สุด” ตามที่กรุงเทพโพลล์สำรวจความคิดเห็นมา และเสียงสะท้อนผ่านสื่อต่างๆ ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา การที่โครงการ “คนละครึ่ง” ให้ความรู้สึกว่าจะมีผลดีต่อเศรษฐกิจน่าจะมาจาก 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) โครงการทำให้เกิดการบริโภคทันที (ต่างจากเงินที่เดิมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ) 2) กิจกรรมนี้ลงไปถึงร้านแผงลอยมากที่สุดหากเปรียบเทียบกับมาตรการอื่นๆ ที่รัฐบาลเคยออกมา 3) การที่รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่าย “ครึ่งหนึ่ง” เท่ากับเดิมเงินเข้ากระเป๋าผู้ซื้อและผู้ขายในเวลา

เดียวกัน 4) ประสบการณ์ด้านไอทีของกลุ่มคนฐานรากจากการซื้อขายโดยไม่ใช้เงินสดช่วยสร้างบรรยากาศการค้าการขายที่แปลกใหม่ขึ้นมา 5) โครงการคนละครึ่งให้สิทธิกับกิจการของคนตัวเล็กเท่านั้น ต่างจากโครงการกระตุ้นการบริโภคอื่น ๆ ที่เปิดให้รายใหญ่ทั้งค้าปลีกทันสมัย ร้านสะดวกซื้อ ธุรกิจใหญ่ เข้าร่วมโครงการ คนที่รับสิทธิชิมช้อไปจึงเลือกช้อปในห้างใหญ่มากกว่าเพราะคุ้นเคย และบทเรียนจากกรณีคนละครึ่ง บอกเราว่า การกระตุ้นให้ได้ทั้งผลบวกต่อจีดีพีและคนฐานรากได้ประโยชน์ ต้องยึดคนส่วนใหญ่เป็นฐาน ทำให้เกิดการบริโภคทันที ใช้อะไรให้เป็นประโยชน์ และต้องล้วงเงินจากกระเป๋าประชาชนมาเสริมงบประมาณของรัฐอีกแรงด้วย ความคึกคักจึงจะปรากฏ” (จิตติศักดิ์ นันทพานิช, 2564)

ผศ.ดร.นพดล กรรณิกา ผอ.สำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) เสนอผลสำรวจภาคสนาม เรื่อง ความต้องการประชาชน ต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพกระจายทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยดำเนินโครงการทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จำนวน 1,127 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 1-5 ก.พ. 2565 ที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 88.1 ระบุเคยเข้าร่วมโครงการ คนละครึ่งทุกเฟส โครงการช้อปดีมีคืน และเที่ยวไปด้วยกัน ในขณะที่ ร้อยละ 85.6 ระบุเข้าร่วมโครงการ กระตุ้นเศรษฐกิจของผู้บริโภค ช่วงต้นปี 2565 นี้ ที่น่าพิจารณา คือ มุมมองของประชาชนต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจของผู้บริโภค พบว่า ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 85.6 มองว่า โครงการของรัฐบาล เช่น คนละครึ่ง ช้อปดีมีคืน เราเที่ยวด้วยกัน ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ร้อยละ 85.5 มองว่า โครงการของรัฐบาล มีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวม ร้อยละ 84.6 มองว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์มากกับประชาชนส่วนใหญ่ และร้อยละ 84.4 มองว่า จูงใจช่วยทำให้ออกมาซื้อของจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น ความต้องการของประชาชนต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจของผู้บริโภค พบว่า ส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 92.3 ต้องการให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบการใช้สิทธิให้ทั่วถึง ร้อยละ 90.1 ต้องการให้รัฐบาลมีมาตรการตรวจสอบป้องกันการโกงในระบบ และการขายสิทธิ

เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสลงทะเบียนได้ทั่วถึงครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และร้อยละ 88.5 ต้องการให้รัฐบาลออกมาตรการอื่นๆ มาช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย กระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่องมากขึ้น โดยให้ดูความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ความพอใจของประชาชนต่อ การกระตุ้นเศรษฐกิจของผู้บริโภค พบว่าส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 84.9 พอใจโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ช่วยเหลือลดภาระของประชาชน เช่น คนละครึ่ง ซ้อปดีมีคืน เทียบไปด้วยกัน เป็นต้น และร้อยละ 15.1 ไม่พอใจ เพราะไม่เคยลงทะเบียนได้ มีการโกง และเข้าไม่ถึงมาตรการของรัฐบาล เป็นต้น

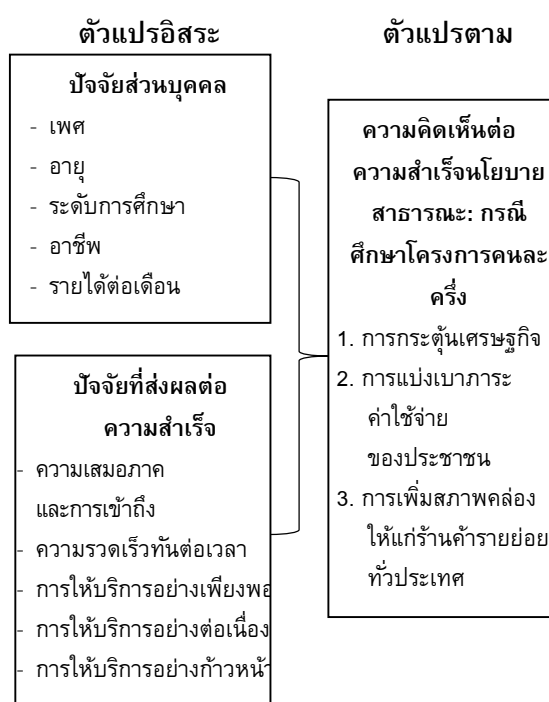
จากความสำเร็จของโครงการคนละครึ่งที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้มีรายได้ที่พอจะมีกำลังซื้อมาร่วมจ่ายกับรัฐ ก่อให้เกิดการใช้จ่ายในท้องถิ่น กระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการในพื้นที่ ซึ่งถือเป็นเศรษฐกิจฐานรากที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดแนวคิดในการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- การวิจัยในครั้งนี้ประโยชน์ที่จะได้รับ คือ
1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง
 2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
 3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง
 4. เป็นแนวทางในการออกนโยบายสาธารณะในอนาคตต่อไป

นิยามศัพท์

โครงการคนละครึ่ง หมายถึง มาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อเยียวยาฟื้นฟู ลดค่าครองชีพให้ประชาชนได้มีกินมีใช้ และกระจายรายได้ให้กับผู้ประกอบการรายย่อยครอบคลุมไปถึงผู้ประกอบการหาบเร่ แผงลอย เพื่อช่วยประคับประคองเศรษฐกิจ โดยคนที่ลงทะเบียนจะได้รับสิทธิ์ส่วนลด 50% เฉพาะการซื้อสินค้ากับร้านค้าที่ร่วมโครงการ รัฐออกให้ไม่เกินวันละ 150 บาทต่อคน

การกระตุ้นเศรษฐกิจ หมายถึง การใช้นโยบายการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ โดยการดำเนินมาตรการทางด้านการใช้จ่ายของรัฐบาล เช่น เพิ่มกำลังซื้อโดยการเติมเงินให้ผู้ได้รับสิทธิ์ หรือประชาชนที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ

การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ของประชาชน หมายถึง การช่วยเหลือของรัฐบาลในการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของประชาชน

การเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศ หมายถึง การกระจายเม็ดเงินสู่ผู้ประกอบการรายย่อยได้โดยผ่านการจับจ่ายใช้สอยของประชาชน

ความเสมอภาคและ การเข้าถึง หมายถึง ความยุติธรรมในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ความรวดเร็วทัน ต่อเวลา หมายถึง การให้บริการที่เหมาะสมตรงเวลาและรวดเร็ว

การให้บริการอย่างเพียงพอ หมายถึง การให้บริการที่มีจำนวน และสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม

การให้บริการอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การให้บริการที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

การให้บริการอย่างก้าวหน้า หมายถึง การให้บริการที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง จำนวน 29,000,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง จำนวน 1,083 คน ใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) จากตารางสำเร็จรูปเมื่อประชากรมีขนาดใหญ่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,083 คน การคัดเลือกกลุ่ม

ตัวอย่างใช้วิธีสุ่มจากผู้เข้ามาตอบแบบสอบถามออนไลน์ที่สมบูรณ์ จำนวน 1,083 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะโดยจะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ 1) ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสดงระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง 2) ใช้ independent t-test และ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และ 3) วิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อสร้างพยากรณ์ ปัจจัยความสำเร็จจากตัวแปรนโยบายสาธารณะโครงการคนละครึ่ง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ร่วมโครงการซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นลูกจ้าง และมีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.71$ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.89$ รองลงมาด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.73$ ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึงอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.69$ และน้อยที่สุดด้านความรวดเร็วทันต่อเวลา อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.60$ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง	3.69	.421	มาก
2. ด้านความรวดเร็วทัน ต่อเวลา	3.60	.513	มาก
3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ	3.73	.515	มาก
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	3.80	.691	มาก
5. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า	3.89	.607	มาก
เฉลี่ย	3.71	.256	มาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.67$ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$ รองลงมาด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.64$ และน้อยที่สุดด้านการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.58$ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ในภาพรวม

ความคิดเห็นต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การกระตุ้นเศรษฐกิจ	3.64	.827	มาก
2. การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน	3.80	.732	มาก
3. การเพิ่มสภาพคล่องให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศ	3.58	.799	มาก
เฉลี่ย	3.67	.786	มาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่าผู้ร่วมโครงการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จที่มีต่อโครงการคนละครึ่ง ไม่แตกต่างกัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน			
	t	F	p
1. เพศ	0.14		.09
2. อายุ		1.628	.24
3. ระดับการศึกษา		1.263	.10
4. อาชีพ		1.022	.47
5. รายได้ต่อเดือน		1.557	.61

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ ระหว่าง ปัจจัยนโยบายสาธารณะส่งผลต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว พบว่า คะแนนมาตรฐานของความสำเร็จนโยบายสาธารณะ ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง (Beta) มีค่าเท่ากับ .167 และด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ (Beta) มีค่าเท่ากับ .115 ส่งผลต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ของความสำเร็จ

โครงการคนละครึ่ง กับปัจจัยความสำเร็จนโยบายสาธารณะ ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง และด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ (R) .202 โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ด้านสามารถพยากรณ์ ความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง ได้ร้อยละ 4.10 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .193 ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis-Enter) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ กับส่งผลต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	3.405	.159		21.457	.000
1. ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง	.034	.012	.167	2.916	.004*
2. ด้านความรวดเร็วทัน ต่อเวลา	.013	.018	.036	.727	.467
3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ	.027	.010	.115	2.316	.021*
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	.024	.023	.060	1.177	.240
5. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า	.006	.024	.014	.275	.783

R = 0.202, R Square = 0.041, Adjusted R Square = .026
Std. Error of the Estimate = 0.193 F = 2.776, Sig = .000

* p < .05

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ที่ประกอบด้วย การกระตุ้นเศรษฐกิจ การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน และการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนอยู่ในระดับมาก การกระตุ้นเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก และการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ร้านค้ารายย่อยทั่วประเทศอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล

แตกต่างกัน พบว่า ผู้ร่วมโครงการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ไม่แตกต่างกัน ($p < .05$)

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กับส่งผลต่อความสำเร็จโครงการคนละครึ่ง พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง และด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านความเสมอภาคและการเข้าถึงและด้านความรวดเร็วทันต่อเวลา อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ ตอบรับต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ในโครงการคนละครึ่ง โดยมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและเศรษฐกิจภาพรวม ช่วยจูงใจให้ออกมาจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น การกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการคนละครึ่ง เนื่องจากโครงการคนละครึ่งนั้นเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับรากฐานขึ้นไป เม็ดเงินจากรัฐบาลนั้น กระจายสู่ประชาชนโดยแท้จริง ซึ่งสอดคล้อง กับกัสม่า บุญมาก (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล สำหรับ ประชาชน ผู้ได้รับ สิทธิในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัย พบว่า โครงการคนละครึ่งช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจฐานรากได้เป็นอย่างดี แต่ในเรื่องของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติม โดยมีการกำหนดสิทธิผู้ได้รับการช่วยเหลือ

ตามมาตรการที่ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการแย่งชิงในการเข้าถึงสิทธิการรับสวัสดิการจากภาครัฐ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่งของผู้ร่วมโครงการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ผู้ร่วมโครงการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จต่อโครงการคนละครึ่ง ของผู้ร่วมโครงการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่าสามารถช่วยแบ่งภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ของประชาชนได้ และยังสามารถกระจายเม็ดเงินสู่ผู้ประกอบการรายย่อยได้อย่างแท้จริงจึงทำให้ระบบเศรษฐกิจในประเทศมีการขับเคลื่อนได้ตลอดเวลา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ซึ่งพบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเสมอภาคและการเข้าถึง ทั้งนี้เพราะเป็นโครงการที่แตกต่างจากโครงการอื่นที่เข้าถึงผู้บริโภคแค่บางส่วน โครงการคนละครึ่งเป็นวิธีการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสามารถส่งเงินลงไปถึงมือประชาชนโดยตรง ไร้ไหลน้อย ไม่มีคนกลาง แต่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาแทน โดยระบบการใช้จ่ายด้วยแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และ “ถุงเงิน” ที่ต้องมีการลงทะเบียนและใช้ OTP รวมทั้งยืนยันตัวตนว่าเป็นเจ้าของโทรศัพท์จริง เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ให้มั่นใจว่าสิทธิจะไปถึงตัวเจ้าของสิทธิจริง ไม่มีผู้อื่นมาใช้สิทธิแทน และมีการใช้จ่ายจริงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งระบบดังกล่าวเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับประชาชนจนถึงระดับฐานราก ให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาให้สังคมไทยเดินเข้าสู่ Digital Society ไปพร้อม ๆ กัน ในขณะเดียวกันยังเป็นการลดการใช้เงินสด ทำให้การดำเนินโครงการโปร่งใส รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และปัจจัยด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ เพราะประชาชน พ่อค้า แม่ค้า มองว่าเงินที่รัฐอัดฉีดลงไปสามารถส่งถึงคนระดับฐานราก ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตอย่างรุนแรงได้อย่างแท้จริง จนเกิดการติดป้ายคนละครึ่งตามหน้าร้านค้าเล็ก ๆ หนาแน่น ทั่วประเทศ

ประชาชนเลือกที่จะนำไปใช้เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มในชีวิตประจำวัน อีกส่วนหนึ่งเลือกที่จะซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง ไข่ไก่ ปลากระป๋อง ผงซักฟอก ฯลฯ เข้าบ้าน ส่วนบางคนเลือกซื้อของที่ยากได้ สอดคล้องกับ กัสมา บุญมาก (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาล สำหรับประชาชนผู้ได้รับสิทธิในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยความพึงพอใจที่มีส่งผลต่อความสำเร็จต่อโครงการคนละครึ่ง ประกอบด้วย 1) ความเป็นธรรมและความเสมอภาค 2) การเข้าถึงและการให้บริการ 3) ความสะดวกรวดเร็ว 4) ความโปร่งใส 5) เทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ 6) การกระตุ้นเศรษฐกิจ 7)โครงการคนละครึ่งกับวิกฤติโควิด-19 และประสิทธิผลของโครงการคนละครึ่ง

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการอภิปรายมาทั้งหมด ความสำเร็จของโครงการคนละครึ่ง สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างการรับรู้และกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจและรับทราบถึงประโยชน์ รวมถึงความจำเป็นของการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) สร้างการเรียนรู้ให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมไทย
2. โครงการคนละครึ่ง ช่วยกระตุ้นให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมไร้เงินสดได้เร็วขึ้น (Cashless Society) เนื่องจากต้องใช้สิทธิในการซื้อสินค้าและบริการผ่านแอปพลิเคชันเป๋าตังเท่านั้น โครงการคนละครึ่งถือเป็นการนำร่องให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในอนาคต สอดคล้องกับแผน National e-Payment ซึ่งเป็นระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่รัฐบาลกำลังพยายามผลักดัน เพื่อให้มีระบบรองรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน

สรุป

โครงการคนละครึ่งถือเป็นนโยบายสาธารณะที่ดีและประสบความสำเร็จที่สุดในรอบหลายปี

จากวัตถุประสงค์ 3 ข้อของโครงการที่ตั้งไว้ โดยจากตัวชี้วัดทั้ง 3 ข้อถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว แม้โครงการคนละครึ่งซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบของการแจกเงินจะเป็นวิธีการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสามารถส่งเงินลงไปถึงมือประชาชนโดยตรง รั่วไหลน้อย ไม่มีคนกลาง แต่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาแทน โครงการคนละครึ่งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจเนื่องจากบรรยากาศการซื้อขายคึกคักขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ช่วยแบ่งภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันจากการใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารและเครื่องอุปโภคบริโภคของประชาชนได้ และยังสามารถกระจายเม็ดเงินสู่ผู้ประกอบการรายย่อยได้อย่างแท้จริง จึงทำให้ระบบเศรษฐกิจในประเทศมีการขับเคลื่อนได้ตลอดเวลา แม้ว่าจะเจอวิกฤตโควิด-19 ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของโครงการนี้ ซึ่งการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลนั้นเป็นไปในทิศทางที่ดี จึงส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ ขณะเดียวกันต้องการให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบการใช้สิทธิให้ทั่วถึงและมีมาตรการตรวจสอบป้องกันการโกงในระบบและการขายสิทธิ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสลงทะเบียนได้ทั่วถึงครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และโครงการคนละครึ่งได้ทำหน้าที่สำคัญในเรื่องการสร้างนวัตกรรมใหม่ กล่าวคือ สามารถเสริมสร้างทักษะความรู้ความเข้าใจต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) การสร้างสังคมไร้เงินสด คือ สังคมที่คนไม่ใช้เงินสดในการแลกเปลี่ยนซื้อขายและจ่ายเงินสดกันอีกต่อไป แต่เปลี่ยนมาใช้จ่ายเงินด้วยระบบรูปแบบต่าง ๆ แทนให้กับประชาชนผ่านการใช้แอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และ “ถุงเงิน” อย่างก้าวกระโดดในระยะเวลาอันสั้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สามารถใช้โอกาสจากผลตอบรับของโครงการคนละครึ่งขยายผลในแง่เศรษฐกิจดิจิทัลออกสู่ประชาชนเพิ่มอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

การศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จนโยบายสาธารณะ: กรณีศึกษาโครงการคนละครึ่ง ก็ควรจะมีการศึกษาในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคต่อความสำเร็จที่มีต่อโครงการคนละครึ่งด้วย ซึ่งจะทำให้

รัฐบาลมองเห็นถึงจุดผิดพลาดในการดำเนินโครงการมากขึ้น และอาจจะส่งผลให้ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในอนาคตของรัฐบาล นั้นจะมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้รัฐบาลคตินโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในรูปแบบนี้ขึ้นมาเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำโครงการใหม่ ๆ ควรมีการศึกษารายละเอียด ดังนี้

2.1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของโครงการที่มีลักษณะเหมือนโครงการคนละครึ่ง

2.2 ศึกษาการประเมินผลนโยบายของโครงการคนละครึ่ง

2.3 ศึกษาผลกระทบในด้านลบของโครงการคนละครึ่ง

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา บุญชัย และคณะ. (2563). การประเมินความเสียหาย ผลกระทบและการปรับตัวของชุมชนท้องถิ่นต่อภาวะโรคระบาด COVID 19. <https://kpi-lib.com/library/en/books/kpibook-28783/>.

กัสม่า บุญมาก. (2564), ปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการคนละครึ่งของรัฐบาลสำหรับประชาชนผู้ได้รับสิทธิในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. วารสารโครงการทวิปริญาทางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จิตติศักดิ์ นันทพานิช. (2564). “คนละครึ่ง กับรู้สิกว่า มีผลดีต่อเศรษฐกิจ”. ไทยพับลิก้า. <https://thaipublica.org/2020/11/chittisak-nuntapanich05/>.

ธรรมนิติ. (2565). รวบรวมมาตรการเยียวยาโควิด-19 จากภาครัฐ. <https://www.dhamniti.co.th/covid-measure/>

นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์. (2564, สิงหาคม). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐไทยในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19). วารสารการบริหารนิติ บุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(8).

ปัญญาพัฒน์ ประสิทธิ์เดชสกุล. (2563) พลิกโฉมธุรกิจ
หลังวิกฤตโควิด-19. https://www.krungsri.com/bank/getmedia/578838c1-5ffc-47dd-ba5f-f807bc86d248/RI_PostCovid19_New_Normal_200716_TH.aspx.

มติคณะรัฐมนตรี (2564, 19 ตุลาคม). ประเด็นเศรษฐกิจใน
ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 และกระทรวงการคลัง.
<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER66/DRAWER028/GENERAL/DATA0001/00001013.PDF>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
(2563). สรุปเป้าหมายตัวชี้วัด ข้อมูลฐานและคำ
เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.
<http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/12/%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%A2-Update-04-12-2562.pdf>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2564).
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 20.
สำนักงานฯ.

สำนักนโยบายการคลัง. (2563ก). แลงข่าวมาตรการเยียวยา
5,000 บาท (3 เดือน). ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่
27/2563. กระทรวงการคลัง.

สำนักนโยบายการคลัง. (2563ข). รายงานสถานการณ์
การดำเนินการคลัง ปีงบประมาณ 2564 ฉบับที่ 2
พฤศจิกายน 2563. สำนักงานนโยบายการคลัง
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.

Krejcie, Morgan. (1970). Determining sample size for
research activities *Educational and psychological
measurement*. 30(3), 607 – 610.

Millet, J. D. (1954). *Management in the public
service. The quest for effective performance*.
McGraw-Hill Book.

Workpointtoday. (2563). วิเคราะห์"คนละครึ่ง"โครงการ
สุดปัง ถูกใจผู้ซื้อ โดนใจผู้ค้า พุงกำลังซื้อได้จริง?.
<https://workpointtoday.com/half-half-analysis-01/>.